

Tevékenységi terv/ Projekt terv

Címe: „Szakad a hó, nagy csomóban” (Nemes Nagy Ágnes) Tél, áttelelő madarak
Megvalósulásának tervezett ideje: 2025.01.20-01. 31-ig
A tevékenység/projekt tervezett indító élménye: Sapka készítés madárnak
A tevékenység/projekt tervezett lezáró élménye: Kiállítás a téli képekből

A tevékenység/projekt megvalósítása során kiemelt célok:	A gyerekek gyűjtsenek tapasztalatokat, ismereteket (kiscsoport, középső), vagy mélyítsék el meglévő tudásukat (középső, nagycsoport) a tél jellemzőivel, az itt telelő madarakkal kapcsolatban.
Feladatok:	A gyerekek ismereteinek bővítése a tél jellemzőivel, az itt telelő madarakkal kapcsolatban a témával kapcsolatos versekkel, mesékkel, mondókákkal, dalokkal. tevékenységekkel. Térrendezés.
Fejleszthető képességek:	Vizuális képességek (finommotorika, téri tájékozódás síkban, színérzék, kreativitás, hajtogatás, ragasztás, vágás technikája, szem-kéz koordináció). Gondolkodási képességek (emlékezet, figyelem, rövid és hosszú távú memória, azonosságok különbözőségei). Matematikai tartalmú tapasztalatok (számlálás, válogatás, halmazalkotás, irányok, viszonyszavak). Szókincs bővítés, fogalomalkotás. Zenei képességek (ritmusérzék, tiszta éneklés). Testi képességek (karizom, lábizom, hátizom, egyensúly, tájékozódás térben, mozgáskoordináció). Szabálytudat alakítása, szociális érzék (együttműködés, egymásra való odafigyelés, érzelmi intelligencia, egymás munkájának elismerése, egymás segítése).

Játék és a játék feltételeinek biztosítása	papírkinyomóval kinyomott hópihefújás, levegőben tartása madár memória variációk: Barkochba játék(fél paklival/kevesebbel):
---	---

<p>(ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése)</p>	<p>Tegyétek az asztalra képpel felfelé a kártyákat.</p> <p>Az egyik játékos választ egy kártyát, de nem mondja meg melyiket választotta.</p> <p>Indulhat a kérdés.</p> <p>A kérdésre igen, nem, nem jellemző választ használhatjuk.</p> <p>Rákérdezzünk egy jellemző tulajdonságra, azokat a kártyákat lefordítjuk, amik nem jellemzőek a választott képre.</p> <p>A válasz az, hogy nem, akkor az összes nem 4 lábú állatot ábrázoló kártyát lefordítjuk fejjel lefelé.</p> <p>A játék folytatódik tovább, a kérdések alapján fordítjuk lefelé a kártyákat, míg ki nem találják, mire gondolt a játéktársuk.</p> <p>Minél több kártyát használunk annál nehezebb a játék</p> <p>Nehezebb a játék, ha a kizárt kártyákat nem fordítjuk le fejjel lefelé</p> <p>A játék végén, ha van rá idő, beszélgettünk a kitalált kép tulajdonságairól.</p> <p>A játék fejleszti az emlékezetet, a kérdező készséget, a fogalmi gondolkodást.</p> <p>Mit lát a szemem?</p> <p>Ehhez két adag kártyára lesz szükségetek.</p> <p>A párok egyik fele az egyik játékosnál, a másik fele a másik játékosnál van.</p> <p>Az egyik játékos az asztalra tesz a saját kupacából három darabot egymás mellé. A másik játékos jól megnézi a képeket, majd aki a kártyákat kirakta, letakarja a sort.</p> <p>A másik, a "figyelő" feladata, hogy a saját paklijából kirakja azt a sort, amit látott.</p> <p>Ha három kártyával már jól megy, akkor növeljétek a kártyák számát.</p> <p>Nehezítés: Ne egy sorba tedd le a képeket, hanem valamilyen alakzatba. A figyelőnek nemcsak a képeket kell megjegyezni, de azt is, hogy milyen alakzatba látta azokat.</p>
--	---

Madaras memória játékból párokat osztok a gyerekeknek, Vivaldi -- Tél.” <https://youtu.be/tiQiBBU7Lug?feature=shared> zenére körben járunk, mindenki a homlokára teszi a kapott kártyát, így kell megkeresni a párt. Aki megtalálta mehet ki a mosdóba, vagy játszhatjuk a következő játék előtt is:

Keressetek magatoknak párt/párokat alkotunk/ minden

Üljetek le a szőnyegre egymással szemben, 2 sorban. Tegyetek magatokkal szembe, középre egy laminált hópelyhet/egy korongot!

Mondok majd feladatokat, azokat hajtsátok végre, csináljátok. (Testrészekkel kapcsolatos utasításokat adok).

- Fogd meg a fejed!
- Fogd meg a bokád!
- Tapsolj kettőt!
- Simizd meg az arcod!
- Fogd meg az orrod!
- Fogd meg a térded!- Fogd meg a füleidet!
- Takard el a szemeidet!
- Fogd meg a szád!
- Fogd meg a vállaidat!
- Tedd csípőre a kezeidet!
- Simizd meg a fejed!

Az utasításokat mindkét kézzel kell végrehajtani minél gyorsabban, mert ha azt mondom, hogy: „Kapt el a hópelyhet!” akkor nagyon gyorsan el kell kapni a középben lévő hópelyhet. Az nyer, aki a leggyorsabb volt.

A játékot Hermann Marika játéka alapján írtam kicsit át

Lehet úgy is játszani, hogy körbe állunk, és, ha azt kiálltom, hogy kapt el a hópelyhet, tapsolni kell.

<https://www.anyameselj.hu/dvn/keh-csaladi-jatek.pdf>

Iglu hókúnyhó építés a csoportszobában lévő szürke szivacsok és egy fehér lepedő segítségével.

	<p>Előtte megtekintünk egy képet az igluról https://ligetmuhely.com/szitakoto/jeg-hatan/</p> <p>Szoborjáték: Merevedj meg, ha megállítom a zenét! A végén felolvadás: egyre több testrészed mozoghat (minden leállítás után mondok egy testrészt, ami mozgatható)</p> <p>Értékelés kiemelt szempontjai: figyelem, pontos végrehajtást, gyorsaság, reakciógyorsaság, aktivitás.</p>
<p>Verselés, mesélés anyanyelvi és drámajátékok</p>	<p>Nemes Nagy Ágnes: Hóésésben</p> <p>Szakad a hó, nagy csomókban, Veréb mászkál lent a hóban. Veréb! Elment az eszed? A hóésés betemet. Nem is ugrálsz, araszolsz, Hóésésben vacakolsz, Fölfújta a tolladat, Ázott pamutgombolyag. Mi kell neked? Fatető? Fatető! Deszka-madár etető.</p> <p>https://egyszervolt.hu/vers/hoesesben.html</p> <p>Devecsery László: Itt a tél</p> <p>Szakállából hull a hó, fehér öröm: csuda jó! A hóember nem fázik, lyukas pipán pipázik.</p> <p>A madár-nép didereg, egy picit sem csicsereg.</p>

Jégcsapok az ereszen:
összebújnak csendesen.

Csillog-villog a világ,
s ablakon a jégvirág;
a fák ágán dér-levél,
havat hoz az esti szél.

<https://www.operencia.com/devecsery-laszlo-itt-a-tel/>

Kulcsár Ferenc: Döcögtető

Hófehér, hófehér
ég alatt
fekete, fekete
tollkalap:
károgató varjúcsapat
ring a, reng a fán.

Tombol a tél,
szárnyaikat
szaggatja szél,
hullja a hó!
Kár, kár, be kár -
kiáltozzák -,
kár, kár, nagy kár,
nincs dió!
Nincs dió,
csak zúzmara,
tél dere, jég fagya.

<https://www.operencia.com/kulcsar-ferenc-doecoegtet/>

Kányádi Sándor: Feketerigó (megzenésített változat eléneklése)

Ablakomban nagy a hó, halihó! -
ott sétálgat egy feketeterigó.

	<p>Jár a szeme: oda néz, ide néz: sétálgat, mint egy igazi zenész.</p> <p>De most nekünk nagy a hó, halihó! - nem fuvoláz a feketerigó. Egyet-kettőt csitteget, csetteget, kifizeti ennyivel a telet.</p> <p>https://gyerekversek.hu/kanyadi-sandor-feketerigo/</p> <p>Mesék: A kismalac és a farkasok (Magyar népmese) Móricz Zsigmond: A kismalac meg a farkasok A kismalac télen (Kárpátaljai népmese) A kesztyű (Ukrán népmese) Jakob Grimm: Holle anyó Marék Veronika: Kipokopp a Hóban hallgatható: https://youtu.be/ytmGndAT4GQ?feature=shared On-line olvasható: https://www.scribd.com/document/289653450/Kippkopp-a-Hoban</p> <p>Értékelés kiemelt szempontjai: figyelem, aktivitás, hang-, szófelismerés, pontos szövegmondás, kitartás</p>
<p>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</p>	<p>Mondókák: Repülnek a madarak (egyenletes repülés) Csattog a szárnyuk (egyenletes taps). https://ajkavedono.5mp.eu/web.php?a=ajkavedono&o=yigmCSXmIr Ugráljunk, mint a verebek Rajta gyerekek. (páros lábon szökdelés) Magyar népdal: https://www.youtube.com/watch?v=X67INTzg3og</p>

A csóka állományai nem költöző madarak, de az északi területeken élők télen mégis délebbre húzódnak. A vetési varjú is Magyarországon telel.

Csip, csip, csóka, vak varjúcska,
komámasszony kéreti a szekerét,
nem adhatom oda, tyúkok ülnek rajta.

Hess, hess, hess!

Válassz egy párt magadnak, vagy álljatok össze 4-en. Tegyétek kezeiteket váltakozva egymáséra, a kézfej bőrét ujjhegygel csípjétek meg, és az ének alatt fel-le himbáljátok a karjaitokat. A végén csapkodjatok egymás felé, mintha tyúkokat kergetnétek.

<https://www.youtube.com/watch?v=sWDFWs7FW18>

Hó ropogás utánzása :visszhangjáték tapssal dobbantással

Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó c.,. versének megzenésített változatának megtanulása (mutogatással)

Betemetett a nagy hó (hóhullás imitálása ujjal)

erdőt, mezőt rétet. (erdő: lombosfa tartás;mező oldalsó középtartás;
rét- kör rajzolása a levegőbe)

Minden, mint a nagyanyó (konty mutatása a fejen)

haja, hófehér lett. (hajra mutatás)

Minden, mint a nagyapó (szemüveg mutatás)

bajsza, hófehér lett, (bajusz mutatás)

csak a feketerígó (repülés utánzás)

maradt feketének(szökdelés páros lábon)

<https://www.youtube.com/watch?v=Zv4c7xWFcJI>

	<p>Játék: Valakit elbújtatunk középen a takaró/lepedő alá, a becsukott szeműnek ki kell találnia, kit temethetett be a hó, ki van a takaró alatt.</p> <p>Zenehallgatás: Örök téli dallamok - Mozart, Beethoven, Chopin, Csajkovszkij, Bach</p> <p>https://youtu.be/0tYkRUoBcM?feature=shared</p> <p>Vivaldi -- Tél.” megtekintése a YouTube-on</p> <p>https://youtu.be/tiQiBBU7Lug?feature=shared</p> <p>Értékelés kiemelt szempontjai: Helyes végrehajtás, együttműködés, lelkes énekítés, közreműködés, pontos szövegmondás, tiszta dallam, megfelelő hangerő, egyenletes lüktetés átvétele, pontos ritmus, reakciógyorsaság, figyelem, feladatértés.</p>
<p>Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka</p>	<p>Madáretető és madáreleség készítése újrahasznosított alapanyagokból, pl.: tojástartóból</p> <p>https://pin.it/3NUqw3KJA</p> <p>Picit már hibás almába szúrt magokból</p> <p>https://pin.it/ov9zkBWPr</p> <p>Sapkás madár készítés WC papír guriga és fonal felhasználásával.</p> <p>https://pin.it/4mWrfMbKv</p>

	<p>Sapkakészítés: Fonal hurkolása WC papírból kivágott korongra, majd összekötés</p> <p>Madár készítés hajtogatással</p> <p>https://pin.it/3bpBQvxuf</p> <p>Rajz a hóba: tálcára szórt lisztbe rajzolás ujjal/eszközzel.</p> <p>Milyen a tél? Mi jut eszedbe a télről? szabadrajz olyan ceruzával, amit vizes ecsettel el lehet mosni. Kintről behozott havat veszünk a kezünkbe, és azt csöpögtetjük a rajzra, majd ecsettel elkenjük.</p> <p>Hópehely kirakó játékok: fültisztító pálcikát kell a lukakba szúrni fültisztító pálcikát kell síkban a megrajzolt hópihére helyezni.</p> <p>https://mokastanitas.hu/blog/elolvasom/finommotorika-fejlesztese-teli-otletekkel-62</p> <p>Tarisznya szövés az iskolába készülőkkel</p> <p>Értékelés kiemelt szempontjai: pontos végrehajtás, kitartás, kreativitás</p>
<p>Mozgás a mindennapos testmozgás játéka és feladatai</p>	<p>(Udvari) mozgásos játékok: Felállás egyenes vonalban, az aktuális mondóka elmondása, miközben az egyenletest tapsoljuk, vagy dobbantjuk. Minden elmondás után más-más feladatot hajtunk végre a vár körül. (Azokat</p>

a feladatokat, ahol a tenyeret le kell rakni a gumitéglára, csak száraz időben és kesztyűben végezzük, mert a gumitégla befogja a gyerekek bőrét), pl.

Futás

Oldalsó középtartásban röpködés

Szökdelés páros lábon

Magas térdemelés

sarokemelés

nyusziugrás

békaugrás

törpejárás

medvejárás (tenyér talajra érintésével vagy csak törzsdöntéssel és a 2 kar lógatásával)

sasszé

keresztmozgás: előkészítés: kaszáló mozdulat, majd bal kezddel érintsd meg jobb térdedet, úgy, hogy térdedet felemeled, majd jobb kezddel, bal térdedet. Ezt a mozgást folytasd folyamatosan.

napimádás: hátonfekvés, kar, láb megtartása a levegőben, amíg az óvónő 10-ig számol

bohóc: terpesz-zár a hozzá hangolt karmozgással együtt: terpesz + taps a fej fölött, láb zárása és karok leengedése a comb mellé.

pörgés-forgás saját tengely körül

Talptorna üveggolyóval

Tornafoglalkozás:

Hógolyó gurító fogó: Akinél a labda van, az a fogó, a labdát csak guríthatja, akit eltalál a guruló labda, az lesz a következő fogó.

játék:

Futójáték a Tűz- víz-repülő mintájára (futás, a vezényszóra az adott feladatot kell csinálni), pl:

víz (kék szőnyeghez állás)

tűz (felmászás a bordásfalra)

repülő (lefekvés a talajra, kar oldalsó középtartásban)
felemelkedett repülő (fekvés, mellkas emelés, oldalsó középtartás)
távcső (hason fekvés, mellkas emelés, 2 kéz a szem előtt, úgy csinálunk, mintha belenéznénk a távcsőbe)
lombos fa (srégen magas tartásban a kar)
kisbokor (összekuporodás guggolásba, a térdet átölelve)
harang bordásfalon lógva lábemelés)
bölcső (hason fekve bokafogás)
gólya (egy lábon egyensúlyozás)
kisgólya: (egy lábon állás térdet behajlítva)
palacsinta (gurulás hossz tengely irányban a talajon)
palacsinta (háton fekvés) gombóc (felülve összegömbölyödés)-
Megnevezem a palacsinta és a gombóc ízét
béka,
kidőlt fa,

Akadálypálya a téli erdőben:
Hason csúszás a padon
bukfencezés szivacson
egyensúlyozás a padon
átbújás az alagúton
jégen járás tüsis lépegetőn
jégen járás lábujjhegyen 2 zsámoly között
Játék: Jégfogó

Pinocchio mozgássor utánzása (fokozatos megtanulása):
Az irányokat mindig mondjuk közösen:
1. gyakorlat:
2 kéz előre
jobb kéz jobbra oldalsó középtartásba
bal balra oldalsó középtartásba
2 kéz hátra
test előtt taps

ha már jól megy, fordítva:

2 kéz hátul

jobb kéz jobbra oldalsó középtartásba

bal balra oldalsó középtartásba

2 kéz előre

2. gyakorlat:

2 kéz fent

2 kéz lent

taps elől

ha már jól megy, visszafelé:

2 kéz lent,

2 kéz fent,

taps hátul.

3. gyakorlat:

jobb láb előre nyújtása a levegőben

jobb láb hátranyújtása a levegőben

jobb térd felhúzása

jobb térd leengedése

taps elől.

ugyan ez a gyakorlat bal lábbal.

Ha ez már jól megy, visszafelé:

térd leengedés

térd felhúzás

jobb láb hátra

jobb láb előre

taps elől

	<p>ugyan ez a gyakorlat bal lábbal.</p> <p>Ha jól mennek már külön- külön a gyakorlatok, összerendezzük ,összekötjük őket.</p> <p>Ha már előre felé jól megy, visszafelé is megcsináljuk, az utolsó gyakorlattól indulva:</p> <p>térd leengedés térd felhúzás jobb láb hátra jobb láb előre taps elől</p> <p>ugyan ez a gyakorlat bal lábbal.</p> <p>2 kéz lent, 2 kéz fent, taps hátul</p> <p>2 kéz hátul jobb kéz jobbra oldalsó középtartásba bal balra oldalsó középtartásba 2 kéz előre</p> <p>Értékelés kiemelt szempontjai: figyelem, koncentráció, pontos végrehajtást, reakciógyorsaság, aktivitás, együttműködés</p>
<p>Külső világ tevékeny megismerése</p> <p>Alapvető környezet és természetvédelmi ismeretek</p> <p>Matematikai tapasztalatok</p>	<p>Milyen a tél? Mi jellemző az időjárásra?</p> <p>Mi az a hó? Hogyan keletkezik?</p> <p>Szilárd csapadékfajta:</p> <p>Havazás: tisztán jégkristályokból álló csapadék. Ha a hőmérséklet eléri a fagypontot (0 °C hőmérséklet, amelyen a víz kezd megfagyni) a máskor eső formájában érkező csapadék hóként hullik le a felhőkből. (A legkiadósabb havazások felsikló frontok idején fordulnak elő. Magyarországon leginkább a mediterrán ciklonok</p>

okozhatnak országos, kiadós havazást. Északi irányítású helyzetben a tavaszi záporok is gyakran átmehetnek havazásba.) Kiterjedt hómezők felett a levegő csak igen nehezen melegszik fel, mert a hó párolgása sok energiát emészt fel.

<https://koponyeg.hu/tudasfelho/a-hullo-csapadekfajta>

Mi az a zúzmara és a dér? Nem hulló csapadékfajták.

Mi a különbség a dér és a zúzmara között?

Nagyon hasonló jelenségről van szó: a levegő páratartalma fagypont alatti felületeken kicsapódik és jégkristályok alakulnak ki.

A dér és a zúzmara közötti különbség a képződésük körülményei között van. A dér keletkezésekor derült, szélcsendes idő a jellemző. Ilyenkor vékony rétegben keletkeznek jégkristályok a felületeken.

A zúzmara keletkezésekor ködös, párás és fagyos időjárásra van szükség, amelyet különböző erősségű légmozgás kísér. A zúzmara a dérrel ellentétben újra és újra ráakódhat a felületekre és az azokon lévő kristályokra, így az nagyon meg tud vastagodni, és ez már károkat is okoz (vezetékszakadás, ágtörések stb.)

<https://esotanc.hu/info/zuzmara/>

A jégvirág a zúzmara egyik speciális formája, amely nevét a virághoz hasonló formájáról kapta.

Hogyan kell öltözködni télen?

Ruhahajtogatás akinek nehezen megy, pólóhajtogató karton segítségével hajtogathat.

<https://www.metnet.hu/kislexikon/jegvirag>

Az állatok hogyan védekeznek a hideg ellen?

Miért látunk ősz végén kevesebb állatot? Egy részük elbújik, elmegy, vannak, akik vastag bundát növesztenek.

Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben c. vers elmondása

Miért költöznek el a madarak? Mert egyes madarak nem tudják elviselni az itthoni hideg telet, és télen elegendő eleséget sem találnak. Hogy átvészeljék a telet, minden ősszel vándorútra kelnek, hogy dél felé, melegebb vidékekre repüljenek. Mikor itt tél van, azon a vidékeken már meleg napsütés várja őket, ahol bőven találnak táplálékot is! Legismertebb vándormadarak a gólyák, a fecskék, a daru (többszám: darvak) és a népies nevükön ismert vadludak, vadrécék, a gém, a kócsag, a daru, a lile, a bíbic, a szalonka, a sármány, a sárgarigó, kerti rozsdafarkú, billegető cankó, és a pinty. Melyek azok a madarak, akik nem vándorolnak el meleg éghajlatra, hanem nálunk telelnek?

Kertek állandó lakói: verebek, cinegék, fekete rigók, csóka

Nem költöző, nálunk telelő madarak: Balkáni gerle, Feketerigó, Nyári lúd, Házi veréb, Kék cinege, széncinege, ökörszem, mezei veréb, A harkályok (A harkályok sajátos csoportot alkotnak.. Állandó madarak, egyedül a velük rokon nyaktekercs költözik ősszel Afrikába. hazánkban a leggyakoribb harkályféle a: nagy fakopáncs), erdei fülesbagoly, őszapó, Vetési varjú, Bütykös hattyú, csóka. réti sas, fácán, a csóka (a csóka Állományai nem költöző madarak, de az északi területeken élők télen mégis délebbre húzódnak.

([https://hu.wikipedia.org/wiki/Cs%C3%B3ka_\(mad%C3%A1r\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Cs%C3%B3ka_(mad%C3%A1r)))

Hogyan tudunk segíteni, az itt maradó madaraknak?

Etetjük és itatjuk őket.

Magok (pl. napraforgó, tökmag, dió) vásárlása, majd az összekevert magok válogatása.

Madáreleség készítése magok almába szúrásával, vagy zsír összekeverésével.

Cinkegolyó: A golyók készítéséhez faggyúra vagy zsírra, valamint olajos magvakra van szükség, megfelelő pl. a mogyoró, a dió, a napraforgó, a tökmag, de a kukorica, a búza is jó megoldás lehet. Első körben a faggyút, zsírt kell formázható állapotba hozni, kiolvasztani,

felmelegíteni, majd pedig a magokhoz adagolni, belőlük pedig golyót formázni. A faggyú a melegebb napokon is megtartja keménységét, viszont a zsír napos időben felolvad! Az elkészítés után hagyjuk a golyókat kihűlni, megkeményedni.

A golyók kerülhetnek akár hálóba is, mely a burgonya vagy a citrom csomagolásából is származhat, de felakasztásukhoz jó szolgálatot tehetnek a golyók elkészítése során belehelyezett madzagok is. Az elkészült golyók kerülhetnek fákra, teraszra, erkélyre, az viszont fontos, hogy minél kevesebb eső és hó érje őket.

https://agroforum.hu/szaktanacsadas-kerdesek/cinkegolyo-hazilag-a-madaraknak/?gad_source=5&gclid=EAIaIQobChMIur-cvaiAiwMV1BiiAx2qxiV7EAAAYyAAEgJTxd_BwE

Caz Buckingham: Ismerd meg a kerti madarak hangját! c. könyvből a cinegék és a feketerigók hangjának bemutatása. Felismeritek, melyik madár hangját halljátok? Megmutatom a képet róluk.

Hová repült a madár?

A gyerekeket a szekrénnel szembe ültetem. Az előző projektben közösen készített hóemberhez képest kell meghatározniuk a gyerekeknek, hogy hová helyezem a plüss madarat (viszonyszavak, irányok, helyhatározószavak gyakorlása). Később a választott gyermek is rakhatja különböző helyekre a madarat).

Ellentétpárok: hideg-meleg, fagyott-olvadt, szilárd-folyékony, fehér-fekete, (pehely)könnyű-nehéz, kicsi-nagy

Téli zene és videó lejátszása, projektorral kivetítése az ágyazó szekrényre erősített lepedőre. A gyerekek a projektor elé helyezett tükör segítségével tükrözhetik a képet a szoba bármely pontjára. A zene inspirálhatja őket képalkotásra, festésre. (Ehhez eszközöket biztosítok: Terméseket, képkeretet alkotáshoz, festéket, ecsetet.)

Örök téli dallamok - Mozart, Beethoven, Chopin, Csajkovszkij, Bach

<https://youtu.be/0tYkRUoBcM?feature=shared>

Ruhahajtogatás

Feladatlapok, pl.:

<https://pin.it/3PqAOa9il>

Csoportban lévő feladatlapok

Értékelés kiemelt szempontjai: figyelem, koncentráció, aktivitás, témához kapcsolódó, adekvát válaszadás, pontos végrehajtás, kitartás, türelem

Munka jellegű tevékenységek

Önkiszolgáló tevékenységek (terítés, asztal leszedése), Naposi feladatok –asztalnál ülés sorrendjében

Különböző megbízások, (pl. zsebkezdős/gyümölcsös kosár hozása,) Öltözködés, gondozási teendők (fésülködés), rendrakás a csoportszobában, öltözőben,(homokozó) játékok elpakolása az udvaron. Ágyazás.

Szükség esetén könyvespolc, rajzasztal és babakonyha felelős választása. Könyvespolc felelős (könyvespolc rendben tartása, a polc rendjének ellenőrzése, a gyerekek figyelmeztetése a rend megőrzésére, és arra, hogy vigyázzanak a könyvekre)

Függöny behúzó és összekötő felkéréssel alapon - tanulják a csomókötést

Nagyok segítségül hívása a kicsikhez.

Napi szinten komposzt felelős kijelölése felkéréssel alapon - A gyümölcs pucolásából származó hulladék kiöntése a komposztálóba.

	Madáretetés Madáreleség készítés
Differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás lehetőségei	Ruhahajtogatás akinek nehezen megy, pólóhajtogató karton segítségével hajtogathat. Vastagabb ceruzával és ecsettel festhetnek a kisebbek Madár szárnyát a nagyobbak, tehetségesebbek maguk vágthatják. A kisebbeknek a sapka hurkolásánál többet segítek. Nagycsoportos iskolába készülőkkel tarisznya szövés, pánt fonás

A kis malac és a farkasok (Magyar népmese)

Volt a világon egy kis malac, annak volt egy kis háza egy nagy rengeteg erdő közepén. Egyszer, amint ebben a kis házban főzögetett magának, odamegy egy nagy, ordas farkas, beszél az ajtón:

- Eressz be, kedves malackám, nagyon hideg van idekint, fázom. - Nem eresztelek biz én, mert megeszél. - Ereszd be hát legalább az egyik hátulsó lábam. A kis malac beeresztette az egyik hátulsó lábát. Hanem alattomban odatett egy nagy fazék vizet a tűzhöz. Kicsi idő múlva megint megszólalt a farkas: - Ugyan, kedves kis malackám, ereszd be a másik hátulsó lábam is. A kis malac beeresztette azt is. De a farkas azzal se érte be, hanem egy kis idő múlva megint beszólt:

- Kedves kis malackám, ereszd be a két első lábam is. A kis malac beeresztette a két első lábát is; de a farkasnak az se volt elég, megint megszólalt: - Édes-kedves kis malackám, ereszd be már egészen, majd meglásd, egy ujjal se nyúlok hozzád. Erre a kis malac egy zsákot szépen odatett a nyíláshoz, hogy amint a farkas jön háttal befelé, egyenesen abba menjen be. Azzal beeresztette. A farkas csakugyan a zsákba fáról be. A kis malac se volt rest, hirtelen bekötötte a zsák száját, lekapta a tűzről a nagy fazék forró vizet, leforrázta vele a farkast, azután hirtelen felmászott egy nagy fára. A farkas egy darabig ordított, mert a forró víz úgy levitte a szőrét, hogy egy szál se maradt rajta. Azután addig hányta-vetette magát, míg utoljára kiózdott a zsák szája. Kibújt belőle, szaladt egyenesen segítséget hozni. Vissza is jött nemsokára vagy tizedmagával. Elkezdtek keresni a kis malacot. Addig-addig keresték, míg valamelyik csakugyan meglátta a fa tetején. Odamentek a fa alá, elkezdtek tanakodni, hogy mitévők legyenek, mi módon fogják meg a kis malacot. Mert egyik se tudott a fára felmászni. Nagy sokára aztán arra határozták, hogy egymás hátára állanak mindnyájan; mint a lédeci bírákok, úgy aztán a legfelső majd csak eléri. El is kezdtek egymás hátára felmászni. A kopasz maradt

legalól, mert félt feljebb menni. Így hát a többi mind az ő hátán volt. Már olyan magasan voltak, hogy csak egyetlenegy hibázott. Az az egy is elkezdett már mászni. Akkor a kis malac hirtelen elkiáltotta magát: - Forró vizet a kopasznak! A kopasz megijedt, kiugrott a többi alól; a sok farkas mind lepotyogott; kinek lába, kinek nyaka tört ki, a kopasz meg úgy elszaladt, hogy sose látták többet. A kis malac szépen leszállott a fáról, hazament, többet felé se mertek menni a háza tájékának a farkasok. Arany László Magyar népmesék - Móra Ferenc

<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/a-kis-malac-es-a-farkasok>

Móricz Zsigmond

Kis malac meg a farkasok

Van egy erdő, erdőháton,
Benne tisztás az irtáson,
Hóba rakva rajta kis ház,
Kis malac itt telet tanyáz.

Kicsi fejsze csitteg-csattog,
Bükkfa lángja pitteg-pattog,
Fazékban tíz rityeg-rotyog,
Ajtón farkas kipeg-kopog.

- Hej kis malac, dideregve
Kunyorálok, hogy eressz be.
- Bizony nem én, mert megeszél!
- Rólam ilyet fel hogy teszel?

Csak kunyorál, csak ígéretet:
- Csak egy lábom engeddd kérlek.
- Jó! - gondolja a kis malac, -
Mebánod ha kinn nem maradsz.

Zsákot kerít, vizet forral,

S ajtóhoz áll hamis orral.

- Hát ha épp az a vágyásod,

Dugd be egyik hátsó lábod.

Farkas-barkas örül nagyon,

- Jaj, bent be jó meleg nagyon.

Ereszd be még csak egy lábom.

Szól a malac: "No nem bánom."

- Én két lábom, boldog részem,

Örülj, vigadj, jól vagy, érzem.

Első lábom, jaj a hóban...

Szól a malac: "Dugd be sorban."

- Három lábom ha be hagyod,

Negyedik mért szenved fagyot?

- Jól van, dugd be mind a négyet,

(Zsákba faroltatlak téged.)

- Óh négy lábam úrrá lettél,

Óh én fejem kinn rekedtél!

Jóért jót várj kicsi malac,

Meglásd mi lesz, hogyha behagysz.

- Jó, gyere be, gyer' a házba,

Gyer' a házba, gyer' a zsákba!...

Zsákba buvót be is köti,

Forró vízzel megöntözi.

Bezzeg a ház meleg nagyon,

Hadd hűsöljön kint a fagyon.

Kicipeli farkas komát,

Ki végre ki-rágja magát.

Kopasz farkas világgá ment,
Nem mond a dologra Áment.
Fut, fárad és verbuvál,
Sereggel jön vissza már.

Mint az árvíz, jön a falka,
Kopasz vezér szóval tartja.
A kis malac hej látja már,
- A nyakamon van a tatár.

Hamar egy nagy fára szalad,
Farkas falka a fa alatt;
Hogy vegyék le, hegyin-hátán,
Kapaszkodnak egymás vállán.

Száz farkasnak egy a híjja,
Lent a kopasz alig bírja;
Bár az ina majd megszakad,
Kis malactól távol marad.

A kis malac hőköl, haj-haj,
Mi lesz vele, itt van a baj.
Csak lekiált hát a gaznak:
- Forró vizet a kopasznak!

No a kopasz holtra vált,
Ugy kiugrott, meg sem állt.
Meg sem állott, elszaladt,
A sok farkas leszakadt.

Nyaka törött, mind a hányak,
Malacot sem öli bánat.
Ma is göcög-kacag rajt',
Ma is él, ha meg nem halt.

Kárpátaljai népmese: A kismalac télen

Tanulságos történet egy különleges kapcsolatról és a találékonyságról.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagy erdő, és annak a nagy erdőnek a közepén volt egy takaros kis ház. Abban a házban lakott egy öregember, egyetlen kis malacával. Úgy szerette azt a kis malacot, mintha a saját gyermeke lett volna; úgy is beszélt hozzá, mintha értene. A kismalac értette is.

Az öregember és a malac együtt jártak ki az erdőbe. Az öreg gombát, epret, bogyókat szedett magának, és makkot gyűjtött a kismalacnak. A malac pedig, ha gombaillatot érzett, kitérta a gombát, aztán megfogta a dohányzacskót, ami az öreg övéről csüngött, és annál fogva húzta a gazdáját. Az öreg tudta, hogyha rángatja a malac, akkor valamit mutatni akar.

Így éltek békességben nyáron is, ősszel is. Hanem amikor beköszöntött a tél, nem volt már se gomba, se eper. Makk volt, mert az öreg jó sokat összegyűjtött, és eltett a malacnak télire, de így is erősen szűkében voltak már az ennivalónak. A kismalac sajnálta nagyon a gazdáját, hogy éheznie kell. Egy nap kora reggel elhatározta, hogy kimegy az erdőbe, hátha talál valamit.

Ment, ment a kismalac, döcögött a hóban, ami a hasáig ért. Ahogy így gázolt előre, észrevette őt egy farkas. Nagyon megörült a farkas, hogy ilyen jó falatra akadt, mert bizony akkor már napok óta kopogott a szeme az éhségtől. Rá is vetette volna magát, de a malac még idejében meglátta, nagyot visított, és úgy befúrta magát egy nagy kupac hóba, hogy még a kunkori farka sem látszott ki. A farkas leült, hogy megvárja. Ki kell onnan bújni annak a malacnak valamikor! Ahogy így várakozott, figyelte a hókupacot, hát egyszer arra járt egy vadász, és puff, lelőtte a farkast. Hallotta ezt a malac a kupacban. Amikor biztos volt benne, hogy már nincs ott a farkas, előbújt, és egyenesen hazarohant.

Az történt ugyanis, hogy amíg a malac a hókupac alatt kuksolt, észrevette, hogy tele van a kupac avarral, az avar alatt pedig hatalmas gombák lapulnak. Szaladt haza, és a dohányzacskónál fogva rángatni kezdte a gazdáját kifelé az erdőbe.

– Mi lelte ezt a malacot? – csodálkozott az öregember. – Akkor szokott így rángatni, ha gombát talált! Fogott is rögtön egy vasvillát, ment ki az erdőbe a malaccal. Amikor a kupachoz ért, kifordított belőle néhány akkora gombát, mint egy-egy fél kalap! Meg is örült nagyon. Nemcsak ennivalójuk akadt így bőven, de már azt is tudta, a következő télre hogyan tud majd gombafészkét készíteni.

Teltek-múltak a napok. Ennivaló volt már, de víz az bizony nem. Az öregember havat olvasztott, azt itta. Egy nap a kismalac elindult az erdőbe, hogy forrást találjon. Ahogy döcögött a mély hóban, meglátta őt egy medve. Juj, megijedt a kismalac, visított egyet, gyorsan elrejtőzött egy odvas fában. Ahogy a medve próbálta onnan kipiszkálni, egyszerre csak kutyaugatás hallatszott. Vadászok jöttek. A medve ijedtében nekiszaladt a fának, ami korhadt is volt, odvas is, hát kidőlt. A medve elmenekült, a vadászok utána. A kismalac kikecmergett az odúból, és akkor vette észre, hogy ott, ahol a fa eltört, telis-tele volt lépes mézzel!

A kismalac szaladt azonnal haza, és elkezdte rángatni az öregembert. Az meg ment utána, kíváncsian, hogy ugyan most mit találhatott a malac. Csodálkozott is nagyon, amikor meglátta a rengeteg lépes mézet! Alig bírta hazahordani. Olyan büszke volt a malacára, hogy saját ágyában altatta, saját táljából etette.

Így élt a kismalac és a gazdája egész télen. Annyi ennivalójuk volt, hogy meg sem tudták mind enni tavaszig.

<https://www.noklapja.hu/hetilap/2020/05/13/karpataljai-mese-a-kismalac-telen/>

A kesztyű (Ukrán népmese)

Ment, mendegélt egyszer egy öregember a kiskutyájával az erdőben. Hogy, hogy nem, az öreg elvesztette az egyik kesztyűjét.

Arra szaladt a kiséger, bebújt a kesztyűbe, és azt mondja: „Jó lakásom lesz itt nekem!”

Éppen arra ugrándozott egy béka is, bekukkant a kesztyűbe, és kérdi:

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger. Hát te ki vagy?

– Én vagyok Brekegő, a béka. Engedd meg, hogy veled lakjam!

– Gyere, nem bánom!

Most már ketten voltak. Arra szaladt egy nyulacska is, meglátta a kesztyűt, és ezt kérdi:

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger és Brekegő, a béka. Hát te ki vagy?

– Én Tapsifüles vagyok, a nyulacska. Fogadjatok be engem is!

– Gyere, ha kedved tartja!

Így már hárman voltak. Egyszer csak arra jön a róka, egyenesen kesztyű felé tart.

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka és Tapsifüles, a nyulacska.

Hát te ki vagy?

– Én vagyok Csalavér, a róka. Engedjete be engem is.

– Gyere, ha úgy tetszik!

Most már négyen ültek a kesztyűben. Arra jött a farkas is, megállt a kesztyű mellett.

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyulacska és Csalavér, a róka. Hát te ki vagy?

– Én vagyok az Ordas farkas. Befogadtok-e engem is?

– Hát gyere, ha gondolod, hogy elférsz!

Bebújt a farkas is. Most már öten voltak. Honnan, honnan nem, egyszer csak arra jött egy vaddisznó.

– Rőf-rőf- rőf! Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyúl, Csalavér, a róka és Ordas farkas. Hát te ki vagy?

– Rőf-rőf- rőf! Én vagyok a Rőfi disznó. Fogadjatok be a házatokba!

– Mindenki csak a mi kesztyűnkben szeretne lakni, akinek erre tart az útja! Láthatod, hogy magunk sem férünk már el.

– Én még meghúzódok valahogy, fogadjatok be!

– Nem bánjuk, gyere!

Bebújt a vaddisznó is. Már hatan voltak, de olyan szorosan, hogy meg sem tudtak moccani. Alig helyezkedtek el valahogy, hallják ám, hogy zörögnek a bokrok. A medve bújt elő, és egyenesen a kesztyű felé tartott.

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyúl, Csalavér, a róka, Ordas farkas meg Röfi disznó. Hát te ki vagy?

– Brum-brum-brum! De sokan vagytok! Én vagyok a Mormogi medve. Fogadjatok már be engem is!

– Hová fogadjunk be, amikor magunk is szűken vagyunk?

– Csak megleszünk valahogy.

– Hát gyere, ha kedved tartja, de csak a kesztyű szélére.

Bebújt a medve is. Most már heten voltak. A kesztyű már pattanásig feszült.

Ekkorára az öreg is észrevette, hogy útközben elhagyta kesztyűjét.

Visszafordult, hogy megkeresse. A kiskutya előtte futott. Amint szalad, egyszerre csak látja, hogy ott fekszik a kesztyű az úton, és izeg-mozog.

Meg is ugatta: „Vau-vau-bau!”

Az állatok erre igen megrémültek, kiugrottak a kesztyűből – futott, ki merre tudott.

Az öreg is odaért, és felvette kesztyűjét. Itt a vége, fuss el véle!

Jakob Grimm: Holle anyó

Élt egyszer egy özvegyasszony, annak volt két lánya: az egyik szép és szorgos, a másik csúnya és lusta. Az özvegy sokkal jobban szerette a csúnya lustát, mert az édeslánya volt. Minden munkát a másíknak kellett végeznie, az volt Hamupipóke a házban. Ott ült szegény napestig a kút mellett az úton, és font, egyre font, míg csak a vér ki nem serkent az ujjából.

Egyszer aztán úgy megvágta az ujját a szál, hogy az orsó is csupa vér lett tőle. Le akarta mosni a kútnál, de az orsó kicsusszant a kezéből, és beleesett a vízbe. A lány sírva fakadt, hazaszaladt a mostohájához, s elpanaszolta neki, mi történt. Az meg, ahelyett hogy megszánta volna, kegyetlenül ráripakodott:

– Ha beleejteted, szedd is ki belőle!

Szegény lány visszament a kúthoz, nem tudta, mitévő legyen; félelmében végül is az orsó után ugrott. Elvesztette az eszméletét, s mikor aztán magához tért, egy szép, napfényes, virágos mezőn találta magát. Elindult, ment, mendegélt; egyszer csak egy kemencéhez ért. A kemence tele volt kenyérrel, s a kenyerek azt kiabálták:

– Húzz ki hamar! Húzz ki hamar, mert megégek! Már régen kisültem!

A lány nekilátott, és szép sorjában mind kiszedte őket a lapáttal. Aztán továbbment; ment, mendegélt, míg egy almafához nem ért. A fa tele volt almával, és azt kiabálta:

– Rázz meg! Rázz meg! Minden almám megérett már!

A lány megrázta a fát, hogy csak úgy hullott a sok alma, mint a zápor. Addig rázta, míg az utolsó szem is le nem hullott róla. Akkor az egészet szépen kupacba rakta, és továbbindult.

Ment, mendegélt, végre egy házikóhoz ért. A házikóból egy anyóka kukucskált ki barátságosan, de olyan hosszú foga volt, hogy a lány megijedt, és el akart szaladni. Az öregasszony azonban utána kiáltott:

– Ne félj tőlem, kedves lányom! Maradj nálam; ha minden munkát rendben elvégzel a háznál, jó sorsod lesz. Csak arra vigyázz, hogy jól megvesd az ágyamat, jól fölrázd a párnámat, hadd szálljon a pihéje; olyankor hó hullik fönt a világban. Én vagyok Holle anyó.

Az öregasszony olyan szépen rábeszélte, hogy a lány végül is összeszedte bátorságát, ráállt a dologra, és beszegődött hozzá. Mindent megtett a kedve szerint, az ágát is mindig jól fölrázta, csak úgy szálltak a pihék, akár a hópelyhek.

De jó dolga is volt ám az öregnél! Soha egy rossz szót sem hallott, s ehetett, amennyi jólesett neki.

Evett is eleinte jó étvággal; hanem aztán valahogyan ízét vesztette a falat a szájában. Egyre kedvetlenebb, egyre szomorúbb lett. Eleinte maga sem tudta, mi leli; hanem utóbb, mikor már jó ideje szolgált Holle anyónál, ráeszmélt; hogy hazakívánkozik. Hiába ment itt ezerszer jobban a dolga, mint otthon, mégiscsak mindig ott járt a gondolata a messzi kis falusi házban. Végül aztán már nem bírta tovább, odaállt szépen Holle anyó elé, és azt mondta neki:

– Elfogta a szívemet a honvágy, nem maradhatok tovább nálad. Tudom, százszor jobb sorsom van itt, mégis azt mondja a szívem: vissza kell mennem az enyéimhez!

– Tetszik nekem, hogy hazavágyol – felelte az öreg -, ebből is látszik, hogy derék, hűséges teremtség vagy. És amiért olyan becsülettel szolgáltál, én magam viszlek fel a fenti világba.

Azzal kézen fogta, és egy nagy kapuhoz vezette.

– Innét most már mehet magad is – mondta -, ez a kapu egyenest a falutok határába nyílik.

A kapu kitárult, s abban a pillanatban, ahogy a lány átlépett rajta, sűrű aranyeső hullott rá a magasból, és az arany mind ott ragadt a ruháján; fénylett, csillogott az egész lány tetőtől talpig.

– Ez a fizetség a szorgalmadért! – kiáltotta Holle anyó a kapun át, és még a kútba esett orsóját is kidobta utána.

A két kapuszárny dördülve becsukódott, s lám a lány, amint körülnézett, ott találta magát a falujuk határában, nem messze az anyja házától.

Gyorsan útnak eredt, sietett haza boldogan. Ahogy befordult az udvarukra, a kút kávájáról meglátta a kakas és nagyot rikkantott:

Kukurikú! Mi történt?

Aranyos lányunk hazatért!

A lány bement a házba, és mert talpig arany borította, az anyja is meg a testvére is szívesen fogadta. Ő meg elmesélte, mi történt vele. Mikor a mostohája meghallotta, hogyan jutott a nagy gazdagsághoz, nagyon szerette volna, ha a csúnya, lusta lányának is ilyen szerencséje akad. Kiküldte hát fanni a kúthoz, a lány meg bedugta a kezét a túskebokorba, összeszúratta az ujját a tövisekkel, bevérezte az orsót, bedobta a kútba, és utána ugrott.

Ő is a szép mezőn tért magához; azon az ösvényen indult el, amelyiken a másik lány járt. Amint a kemencéhez ért, kiabálni kezdtek a kenyerek:

– Húzz ki hamar! Húzz ki hamar, mert megégek! Már régen kisültem!

De a lusta lány azt felelte:

– Hogyisne! Hogy összepiszkoljam magamat!

Az továbbment. Csakhamar az almafához ért.

– Rázz meg! Rázz meg! Minden almám megérett már! – kiáltotta az almafa.

– Hogyisne! Hogy a fejemre essék egy alma! – felelte a lány, és továbbment.

Odaért Holle anyó házához, de egy cseppet sem ijedt meg az öregtől, mert már tudta, milyen nagy foga van, és tüstént elszegődött hozzá.

Az első nap erőt vett magán, szorgoskodott, és ha Holle anyó mondott neki valamit, rögtön megtette, mert egyre csak a sok aranyra gondolt, amit majd kapni fog tőle. A második napon azonban már lustálkodott egy kicsit, a harmadikon meg már alig akart fölkelni reggel. Holle anyó ágyát sem úgy vetette meg, ahogyan kellett volna; nem rázta föl a dunnát, hogy a pihék szétszálljanak belőle. Az öreg végül is ráunt, és kiadta az útját. A lusta lány cseppet sem búsult rajta, hogy a dolog így fordult; most jön majd az aranyeső – gondolta magában.

– Holle anyó őt is a kapuhoz vezette; hanem amikor a lány kilépett rajta, arany helyett egy jókora üst szurok zúdult a nyakába.

– Ez a fizetség a szolgálatodért! – mondta Holle anyó, és becsukta a kaput.

A lusta lány hazament; tetőtől talpig szurkos volt, s amikor a kakas meglátta a kút kávájáról,
nagyot rikkantott:

Kukurikú! Mi történt?

Szutykos lányunk hazatért!

A szurok pedig rajta ragadt élete végéig.

<https://jatsszunk-egyutt.hu/teli-mesek/>